

Рейтинговий звіт MEGA 002-004 short

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ВАТ «ВАТ «Мегабанк»»
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Дата визначення:	12.06.07 р.
Дата оновлення:	24.12.08 р.
Рівень рейтингу боргового зобов'язання:	uaA-
Прогноз рейтингу:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг боргового зобов'язання визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ВАТ «Мегабанк» за 2003–2007 рр. та 9 місяців 2008 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим Емітентом, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності Банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжний рейтинговий рівень відносно основних рівнів.

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

Історія кредитного рейтингу

Дата	12.06.07	20.11.07	24.06.08	24.12.08
Рівень рейтингу	uaA-	uaA-	uaA-	uaA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	визначення	підтвердження	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу емісії облигацій ВАТ «Мегабанк» підтримується:

- низькою питомою вагою простроченої та сумнівної заборгованості в клієнтському кредитному портфелі (станом на 01.10.2008 – 0,98%);
- наявністю у ВАТ «Мегабанк» єдиної системи оплати за житлово-комунальні послуги, що забезпечує йому диверсифікацію доходів та створює можливості для розвитку роздрібного бізнесу (кількість рахунків клієнтів Єдиного розрахункового центру перевищує 1,9 млн. рахунків).

Рівень кредитного рейтингу емісії облигацій ВАТ «Мегабанк» обмежується:

- випередженням темпів росту активів Банку порівняно з темпами росту власного капіталу, що за умови зростання кредитних та ринкових ризиків може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- погіршенням показників ліквідності;
- посиленням впливу зовнішніх чинників на фінансовий ринок та очікуваним зниженням ділової активності у окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення платоспроможності основних клієнтів банку та негативно вплинути на ліквідність і капіталізацію банківської установи.

Основні показники

Показник	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	01.04.08	01.07.08	01.10.08
Актив, млн. грн.	434,40	589,03	812,13	1 120,72	1 344,02	1 521,82	1 716,52	2 009,91	2 171,20	2 512,77	2 714,10
КІП ¹ , скоригований на суму резервів, млн. грн.	327,87	440,19	578,21	856,61	1 090,49	1 220,20	1 426,26	1 594,28	1 826,66	2 092,33	2 293,51
Депозити, млн. грн.	273,36	414,92	624,08	821,18	930,37	1 005,24	1 138,70	1 338,40	1 406,34	1 561,14	1 795,45
Власний капітал, млн. грн.	60,91	75,96	116,28	187,80	219,36	225,80	319,37	321,84	316,50	322,81	333,10
Доходи, млн. грн.	64,67	103,64	125,13	157,42	51,50	110,11	174,91	250,36	84,65	184,90	301,74
Витрати, млн. грн.	62,91	98,22	119,61	146,13	46,34	99,99	158,99	226,26	79,14	173,16	280,89
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	4,51	6,31	8,00	15,78	7,06	13,77	21,02	32,22	7,66	16,57	28,48
Чистий прибуток, млн. грн.	1,75	5,42	5,52	11,28	5,17	10,12	15,93	24,10	5,51	11,74	20,85
Доходність активів (ROA) ² , %	0,40	0,92	0,68	1,01	-	-	-	1,20	-	-	-
Доходність капіталу (ROE) ³ , %	2,88	7,14	4,75	6,01	-	-	-	7,49	-	-	-

¹ Кредитно-інвестиційний портфель

² На звітну дату

³ На звітну дату

Резюме

Світова фінансова криза та спад в окремих секторах в економіки в поточному році суттєво посилили свій вплив на банківську систему України. З проблемою ліквідності в першу чергу зіштовхнулись банківські установи, які працюють з масовим клієнтськими сегментом. Враховуючи ситуацію, яка склалася на фінансовому ринку, регулятор суттєво збільшив рефінансування банківських установ для підтримання їх ліквідності, а також ввів обмеження на дострокове виконання зобов'язань банками (у IV кварталі 2008 року). Після буму продажів банківських установ іноземним інвесторам у попередніх роках, у поточному році кількість угод з продажу банків суттєво знизилось, а у III кварталі, навіть ухвалені раніше угоди щодо залучення іноземних інвесторів, завершено не було. Незважаючи на проблеми із ліквідністю в банківській системі протягом аналізованого періоду не зросла кількість ліквідованих банків.

Структура активно-пасивної бази банків за аналізований період значних змін не зазнала, хоча темпи зростання знизилися за усіма основними статтями. Необхідність підтримання прийнятної доходності в умовах збільшення вартості ресурсів зумовила часткове перерозміщення банками коштів із високоліквідних активів у доходні. Зростання вартості ресурсної бази також призвело до підвищення ставок за банківськими кредитами (у тому числі діючими), і як результат – до зниження платоспроможного попиту на банківські продукти, що негативно відбилося на динаміці зростання активних операцій. При цьому, банківські кредити все ще залишалися основним джерелом фінансування діяльності для ряду компаній різних секторів економіки. Кредитування підприємств у великих обсягах призвело до збільшення значень нормативів кредитних ризиків. У структурі кредитних портфелів банків зберігається суттєва галузева концентрація та низька диверсифікація їх за окремими позичальниками при значній питомій вазі валютних кредитів. Зниження платоспроможності окремих позичальників спричинило зростання обсягу проблемних кредитів, темп приросту яких у окремих галузях значно перевищив темп зростання кредитних портфелів. На кінець III кварталу 2008 року питома вага неробочих кредитів загалом не перевищувала 3%, проте в умовах поглиблення кризових явищ в економіці ми очікуємо суттєве погіршення якості активів банківської системи. Протягом III кварталу 2008 року збереглись на попередньому рівні основні показники, які характеризують ефективність діяльності банків. Кількість збиткових банків склала 5. Погіршення якості активів може сприяти зростанню рівня резервів за активними операціями банківських установ, і відповідно – спричинити зниження фінансових результатів. Адміністративні витрати банки, скоріше за все, будуть оптимізувати.

Рейтингове агентство не виключає загострення проблем з ліквідністю у ряду банківських установ, що може в подальшому зумовити консолідацію системи. Разом з цим, ми очікуємо посилення регуляторного впливу на банківський сектор.

ВАТ «Мегабанк» працює на фінансовому ринку України з 1990 року. Банк має необхідні ліцензії на здійснення банківської діяльності, а також діяльності на ринку цінних паперів. За результатами діяльності ВАТ «Мегабанк» було віднесено до

III групи банків у рейтингу НБУ за обсягом чистих активів, в якій він станом на 01.10.08 р. посідав 10 позицію.

Банк надає широкий спектр банківських послуг та є професійним учасником ринку цінних паперів. ЄРЦ дає можливість банку обслуговувати понад 1,9 млн. платників комунальних платежів, а також комунальні підприємства. ВАТ «Мегабанк» нарощує клієнтську базу за юридичними та фізичними особами.

Протягом аналізованого періоду ВАТ «Мегабанк» продовжувало розвивати територіальну мережу, яка станом на 01.10.08 р. складається з 187 відділень, 3 філій та 1 представництва у різних регіонах. Головний офіс Банку розташовано у м. Харків, проте територіально Банк представлено майже у всіх регіонах України. Концентрація територіальної мережі за регіонами є значною, а нові територіальні підрозділи Банк планує відкривати переважно за місцем розташування регіональних розрахункових центрів, впроваджуючи на їх базі широкий спектр послуг для фізичних осіб. Територіальні підрозділи працюють у межах встановлених лімітів, а збитковість окремих з них пояснюється переважно незначним періодом функціонування та значними витратами на утримання.

ВАТ «Мегабанк» розвиває картковий бізнес, співпрацюючи з міжнародними платіжними системами та Національною системою масових електронних платежів, а також має власну інфраструктуру обслуговування карткового бізнесу. Надалі ВАТ «Мегабанк» планує розвивати картковий бізнес, насамперед, за рахунок емісії карток НСМЕП. Наразі картковий бізнес Банку виконує переважно іміджеву функцію, хоча за умови посилення конкуренції на ринку фінансових послуг може в подальшому давати Банку певні конкурентні переваги при впровадженні та розвитку окремих банківських продуктів.

ВАТ «Мегабанк» дотримується економічних нормативів, встановлених НБУ, та має значний запас відхилень між фактичними їх значеннями, та граничними, встановленими НБУ.

Зростання балансового капіталу ВАТ «Мегабанк» протягом аналізованого періоду відбулося переважно за рахунок результатів діяльності. Капіталізація ВАТ «Мегабанк» є помірною, проте в умовах постійного посилення регуляторних вимог до діяльності банківської системи, подальший розвиток установи буде можливий при значних вливаннях акціонерами коштів до статутного фонду.

Незважаючи на проблеми з ліквідністю на фінансовому ринку, протягом II та III кварталів ВАТ «Мегабанк» суттєво розширив обсяги залучених ресурсів за рахунок розміщення облігацій серії F, а також залучення коштів фізичних осіб, місцевих бюджетів та міжнародних організацій. Якість пасивної бази є доброю, проте обмежується значною часткою коштів фізичних осіб, що посилює чутливість Банку до репутаційних ризиків і загальноекономічної ситуації в країні.

Залучення ВАТ «Мегабанк» додаткових ресурсів дало можливість Банку у II та III кварталах 2008 року наростити портфель кредитів клієнтам, що загалом призвело до збільшення обсягу чистих активів банківської установи. За аналізований період якість робочих активів суттєвих змін не зазнала.

Високоліквідні активи наразі не перевищують 10% чистих активів, проте їх обсяг є загалом достатнім для покриття нестабільних пасивів. У міжбанківські кредити та депозити було розміщено менше ніж 1% доходних активів ВАТ «Мегабанк», при цьому кошти розміщуються переважно серед банків з іноземним капіталом. Прострочена та сумнівна заборгованість за міжбанківськими кредитами відсутня.

Якість кредитного портфеля є задовільною: питома вага простроченої та сумнівної заборгованості є незначною (менше 1% станом на 01.10.08 р.), а обсяг негативно-класифікованих кредитів за аналізований період не перевищує 15%; суттєвою залишається концентрація кредитного портфеля ВАТ «Мегабанк» за основними позичальниками та спостерігається її зростання відносно капіталу I рівня. Станом на 01.10.08 р. питома вага кредитів, наданих 20 найбільшим позичальникам у кредитному портфелі Банку, склала 35%, або майже 270% капіталу I рівня (станом на 01.04.08 р. – 33,6% кредитного портфеля або 214% капіталу I рівня відповідно). На кінець III кварталу поточного року питома вага активів з підвищеною чутливістю до валютного ризику не перевищувала 30% кредитного портфеля.

Банк є професійним учасником на ринку цінних паперів, а його портфель має добру диверсифікацію за емітентами та типами цінних паперів. Відношення портфеля цінних паперів до капіталу I рівня станом на 01.10.2008 р. склало близько 70% та є досить високим, що свідчить про значний інвестиційний ризик за умови нестабільності фондового ринку. Середнє значення нормативу інвестування в цінні папери (Н12) за вересень 2008 року склало 30,7%, а обсяг переоцінки не перевищує 1%.

Ліквідність ВАТ «Мегабанк» знаходиться на прийнятному рівні. Обсяг високоліквідних активів є низьким (частка у чистих активах менше 10%), проте Банк використовує додаткові інструменти управління ліквідністю. Активи та пасиви ВАТ «Мегабанк» помірно збалансовані за строками погашення, а нормативи ліквідності є вищими за граничні значення. Наразі на ліквідність ВАТ «Мегабанк» суттєво посилюється вплив загальної ситуації на фінансовому ринку.

Доходи та витрати ВАТ «Мегабанк» зростали протягом аналізованого періоду, а їхня структура не зазнала значних змін. Доходи Банку складаються переважно з процентних та комісійних (переважно з комісій, пов'язаних з РКО, кредитними операціями Банку, а також від діяльності ЄРЦ), витрати – із процентних та загально-адміністративних. Показники, які характеризують ефективність діяльності, перебувають на прийнятному рівні.

Стратегія розвитку ВАТ «Мегабанк» передбачає посилення територіальної присутності разом із розвитком та удосконаленням банківських продуктів, що вимагатиме від банку подальшого покращення якості бізнес-процесів та взаємодії структурних та територіальних підрозділів. Фінансовим планом банківської установи заплановано значне зростання балансових показників, зокрема робочих активів, а також диверсифікація залучених ресурсів за напрямками залучення. По закінченні поточного року можливий перегляд планів розвитку банківської установи з урахуванням ситуації, які склалася на фінансовому ринку.

ВАТ «Мегабанк» має досвід обслуговування та погашення облігацій власних емісій. Наразі в обігу перебувають облігації серії С, D, E, F, за якими Банком своєчасно сплачуються відсотки. Облігації серії E та відсотки за ними застраховано у СК «ЛІЕММА». Протягом аналізованого періоду інвесторами було пред'явлено до оферти, а Банком викуплено переважну частину облігації серій С, D, E. Оферта за облігаціями серії F передбачена у лютому 2009 року.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ВАТ «Мегабанк» підтверджено на рівні «А-» зі стабільним прогнозом.

Генеральний директор

С.А. Дубко

**Начальник відділу рейтингів фінансових
установ**

А.М. Коноплястий

Відповідальний аналітик

В.О. Шулик

Додатки

Дані балансу ВАТ «Мегабанк», млн. грн.

	01.01.05	01.01.06	01.01.07	01.01.08	01.04.08	01.07.08	01.10.08
Активи							
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	41,95	77,54	83,63	155,03	103,01	126,89	124,74
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	1,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти в інших банках	115,68	100,79	149,72	238,16	168,26	161,53	102,00
Кредити клієнтам	341,08	501,34	744,38	1 340,25	1 608,04	1 877,91	2 124,42
Цінні папери	35,35	62,65	81,95	167,04	174,10	191,89	208,09
Довгострокові вкладення	53,61	68,66	71,09	117,18	122,94	129,36	133,25
Нараховані доходи	3,89	7,78	4,43	15,37	20,65	30,74	27,27
Резерви	-6,49	-11,81	-19,40	-30,37	-37,37	-41,57	-46,07
Інші активи	3,97	3,38	4,93	7,25	11,55	36,02	40,40
Разом активів	589,03	812,13	1 120,72	2 009,91	2 171,20	2 512,77	2 714,10
Зобов'язання							
Заборгованість перед НБУ	4,24	1,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти Банків	43,47	23,16	37,25	212,72	193,37	226,30	178,63
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	4,96	18,14	6,92	48,54	79,17	97,38	178,87
Кошти суб'єктів господарювання	214,63	245,55	324,27	523,94	480,24	497,71	524,60
Кошти фізичних осіб	195,33	360,39	490,00	765,93	846,92	966,05	1 091,98
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	7,98	38,14	34,88
Боргові цінні папери	4,52	0,00	1,67	25,00	125,00	225,12	225,00
Субординований борг	37,65	36,73	46,73	61,88	61,88	61,26	71,83
Нараховані витрати	2,59	4,22	7,43	21,74	28,75	38,58	48,03
Інші зобов'язання	5,68	6,07	18,67	28,34	31,37	39,42	27,18
Разом зобов'язань	513,07	695,85	932,92	1 688,08	1 854,69	2 189,96	2 381,00
Капітал							
Сплачений статутний капітал	44,18	49,85	115,00	200,00	200,00	200,00	200,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди Банку	26,33	36,99	42,61	54,29	54,29	78,39	78,39
Результат минулих років	0,00	0,00	0,40	0,00	24,10	0,01	0,01
Результати переоцінки	0,02	23,92	18,50	43,45	32,60	32,67	33,85
Фінансовий результат поточного року	5,42	5,52	11,28	24,10	5,51	11,74	20,85
Всього власний капітал	75,96	116,28	187,80	321,84	316,50	322,81	333,10

Додаток до рейтингового звіту №2

Дані звіту про фінансові результати ВАТ «Мегабанк», млн. грн.

Показники	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	01.04.08	01.07.08	01.10.08
Доходи												
Процентні доходи	25,51	34,53	57,24	75,82	100,50	32,73	72,25	118,07	170,70	58,13	131,30	218,93
Комісійні доходи	17,62	28,12	33,90	42,53	49,59	16,78	34,48	51,91	72,16	22,87	46,12	70,32
Результат від торговельних операцій	0,38	0,58	3,40	3,03	2,51	0,48	0,94	1,89	3,02	1,30	3,69	6,23
Інші операційні доходи	0,57	0,90	8,70	2,99	4,19	1,39	2,13	2,60	3,85	2,21	3,44	5,71
Інші доходи	0,85	0,52	0,39	0,74	0,60	0,12	0,31	0,44	0,63	0,13	0,35	0,54
Повернення списаних активів	0,01	0,00	0,00	0,01	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Непередбачені доходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходів	44,95	64,67	103,64	125,13	157,42	51,50	110,11	174,91	250,36	84,65	184,90	301,74
Витрати												
Процентні витрати	6,22	14,78	37,89	48,38	63,61	21,02	45,53	73,47	106,61	38,68	88,26	147,84
Комісійні витрати	0,35	0,40	0,51	0,69	1,18	0,42	0,91	1,42	1,96	0,49	1,39	2,08
Інші операційні витрати	11,28	12,43	13,49	11,34	13,61	3,83	8,85	14,09	19,09	5,74	12,26	20,48
Загальні адміністративні витрати	24,50	32,71	44,94	51,53	55,62	16,60	35,88	55,73	78,95	25,22	55,19	86,66
Відрахування в резерви	-1,56	-0,17	0,51	5,20	7,63	2,57	5,17	9,18	11,53	6,85	11,23	16,19
Непередбачені витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Податок на прибуток	1,92	2,75	0,88	2,48	4,50	1,89	3,65	5,09	8,12	2,15	4,83	7,63
Всього витрат	42,72	62,91	98,22	119,61	146,13	46,34	99,99	158,99	226,26	79,14	173,16	280,89
Фінансовий результат поточного року	2,23	1,75	5,42	5,52	11,28	5,17	10,12	15,93	24,10	5,51	11,74	20,85